

процедуралног карактера: ретко, када је у националном законодавству наведен орган, надлежан да врши проверу сагласности националног закона са међународним уговором (при томе је фиксиран правни приоритет овог другог). Ако се ради о међународном уговору у области људских права и слобода, онда понекад такву проверу фактички врше уставни судови (на пример, у Аустрији, Швајцарској, неким скандинавским и другим земљама). Али, у класичном моделу надлежности уставног суда, тај суд може вршити такву контролу само у контексту провере уставности националне норме; при томе се садржина уставне норме обогаћује садржином међународног уговора, и критеријум контроле ће захваљујући томе постати шири.

Друга варијанта размимоилажења између националног и наднационалног правног поретка, са којом морају да се суочавају органи за контролу уставности у данашњој стварности – јесте супротност између међународног уговора (или његовог тумачења, које је дао наднационални орган) и националног Устава (или његовог тумачења, које је дао орган за контролу уставности). Са таквом ситуацијом се сасвим недавно суочила Русија: 4. јула ове године Европски суд за људска права је донео одлуку у предмету Анчугов и Гладков против Русије, у којој је Европски суд за људска права прогласио да је прекршен чл. 3 Протокола 1 (право на слободне изборе) услед тога што је у руском праву ограничено пасивно бирачко право лица осуђених пресудом суда. Ова одлука наставља праксу Европског суда за људска права по питањима права гласа затвореника, а која се развила у предметима Херст против Уједињеног Краљевства (бр. 2) и Скопола против Италије (бр. 3), али је она у супротности са делом 3 чл. 32. Устава Русије, који утврђује директну забрану учешћа у изборима за грађане који се налазе на издржавању затворске казне лишавањем слободе по пресуди суда.

Најзад, релативно недавно се руски правни систем суочио и са трећим проблемом: различитим тумачењем садржаја уставних права и слобода човека и грађанина у пракси Уставног суда и Европског суда за људска права. Ради се о разматрању најпре од стране Уставног суда РФ, а затим од стране Европског суда, познатог предмета по жалби грађанина Маркина – војног лица, који је тражио трогодишње одсуство ради неге детета. Ово право према руском законодавству о војној служби припада само женама војним лицима. Уставни суд није нашао основа да доведе у сумњу уставност норми које утврђују такву позитивну дискриминацију. Међутим, касније је Европски суд дошао до закључка да су у односу на подносиоца захтева прекршени чланови 8. и 14. Конвенције. Овај предмет није једини у коме су се испољила размимоилажења у приступима Уставног суда РФ и Европског суда за људска права у погледу садржине основних права и могућности да се она ограниче. Можемо навести још неколико појединачних примера, мада је очигледно да се њихов број не